

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	194	22.04.2013	4	

3015-2013 (002)

Lausunto Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin talouden vakauttamisohjelmasta (Ht)

Tiivistelmä:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on pyytänyt kuntien lausuntoa talouden vakauttamisohjelmasta ja alijäämän kattamisesta. Lausuntojen pohjalta on tarkoitus valmistella talouden vakauttamisohjelma ja alijäämän kattamissuunnitelma vuosiksi 2014 - 2021.

Kh § 194

Toimialajohtaja Riitta Liuksa ja resurssi johtaja Max Lönnqvist 16.4.2013:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on pyytänyt kunnilta lausuntoa kuntayhtymän talouden vakauttamisohjelmasta ja alijäämän kattamisesta. Lausunto tulisi antaa 12.4.2013 mennessä. Lausuntojen pohjalta on tarkoitus valmistella talouden vakauttamisohjelma ja alijäämän kattamissuunnitelma vuosiksi 2014 – 2021.

Turun kaupunki toteaa lausuntonaan, että Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri tarvitsee välttämättä vakauttamisohjelman hallitakseen omaa käyttötalouttaan ja investointiohjelmaa tulevina vuosina.

Sairaanhoitopiirin toiminnan rahoittamisesta vastaavat sairaanhoitopiirin jäsenkunnat talousarvioidensa puitteissa. Kuntien mahdollisuudet ylläpitää sairaanhoitopiirin toimintaa huononevat ratkaisevasti tulevina vuosina. Tilanne johtuu talouden heikosta kehityksestä ja valtion yrityksistä oman velkaantuvan taloutensa tasapainottamiseksi kuntien valtionosuuksia leikkaamalla.

Sairaanhoitopiiri on esittänyt, että jäsenkuntaosuuksien keskimääräinen vuosikasvu olisi vakauttamisohjelman aikana vähintään 3,8 %. Turku painottaa, että vuosikasvu saisi jäsenkuntaosuuksien osalta olla enintään 3,8 %. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin talousarvio ja taloussuunnitelma ajalle 2013 – 2015 sisältää jo oletuksena kuntien myyntituottojen kasvuksi vuodelle 2014 noin 4,9 % ja vuodelle 2015 noin 3,6 %. Enimmäiskasvun osalta Turun kaupunki on jo todennut kuntaneuvotteluissa, että kasvu ei voi ylittää kunnan keskimääräistä tulo-rahoituksen muutosta. Tarkennettuna tällainen kannanotto on myös sisällytetty kaupungin vuoden 2013 talousarvioon ja vuosien 2013 – 2016 taloussuunnitelmaan. Tämäkin kasvu on paljon suurempi kuin Turun verotulojen ja valtionosuuksien kasvu lähivuosina nykyisillä veroperusteilla. Valtionosuuksien normaalit indeksitarkistukset ja muut lisäykset leikataan pois valtionosuuksiin päätetyillä leikkausohjelmilla. Verotulojen kasvua heikentää talouden hidas kasvu ja Turun alueen huono työllisyystilanne.

Lausuntopyynnössä toivotaan kannanottoa alijäämän kattamisen toteuttamistapaan. Alijäämän kattamiselle ei ole tarvetta asettaa mitään aikarajaa. Alijäämä voidaan kattaa tulevien vuosien mahdollisilla ylijäämillä. Talousarviot tulee valmistella tasapainoon tai hivenen ylijäämäiseksi ja talousarvion tiukan toteuttamisen avulla saadaan vuosittain syntymään tilinpäätökseen ylijäämää, jolla voidaan pienentää taseessa nyt olevaa alijäämää.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	194	22.04.2013	4	

Turun kaupungin antamissa aikaisemmissa lausunnoissa sairaanhoitopiirin talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, on kiinnitetty huomiota kalliisiin investointihankkeisiin, joista on puuttunut tarkat suunnitelmat siitä, miten hankkeet aiotaan pitkällä tähtäimellä rahoittaa ja miten poistot ja korot tulevat rasittamaan jäsenkuntien maksuosuuksia. Nyt lausuntopyynnössä todetaan, että kaikkien tarpeiden toteuttaminen investointeina omaan taseeseen ei ole mahdollista talouden vakauttamisohjelman reunaehtojen puitteissa. Tähän toteutumukseen voi helposti yhtyä. Tulevaa investointiohjelmaa on pakko tarkastella suhteessa jäsenkuntien taloudellisiin mahdollisuuksiin. Investointihankkeiden muita rahoitusvaihtoehtoja (esim. private-public partnership) tulee tarkastella ennakkoluulottomasti ja ennen päätöksentekoa vaihtoehtoisia laskelmia on oltava käytettävissä.

Tilanteessa, jossa koko erikoissairaanhoidon organisointi on erilaisten suunnitelmien myllerryksessä, tulee investointiohjelmaan suhtautua erityisellä pidättyväisyydellä siihen asti kunnes organisaatiot, tulevat tilatarpeet ja palveluiden maksajatahot on selvillä. Kuntayhtymän perussopimusta tulee myös tarkastella uudessa tilanteessa, jotta se vastaa kuntien maksuosuuksia ja kantokykyä nykyistä paremmin.

Näkemyksemme palveluverkoston yksinkertaistamisesta hoitopääsyn säännökset huomioiden ovat seuraavat:

1. Hoitoprosesseista ja potilashoidon työnjaosta sopimisen tulisi olla jatkuva prosessi jäsenkuntien perus- ja erikoissairaanhoidon kanssa. Mikäli sovi- taan suurempien potilas- tai sairausryhmien hoidon siirtymisestä jäsen- kuntien vastuulle, sen pitäisi näkyä sairaanhoitopiirin henkilöresurssien vastaavana vähennyksenä. Muussa tapauksessa vähennys lisää ainoas- taan paineita sairaanhoitopiirin suoritehintojen kasvuun eikä anna talou- dellista mahdollisuutta jäsenkunnille vahvistaa henkilöstöään uusien poti- las- ja sairausryhmien hoitoon.
2. Toimialat eivät saisi muodostaa estettä vuodeosastokapasiteetin tehok- kaalle käytölle. Vapaata sairaansijakapasiteettiä tulisi voida käyttää jous- tavasti yli toimialarajojen, ja tarvittaessa henkilöstön tulisi voida siirtyä toimialarajojen yli potilashoidon tarpeen niin edellyttäessä.

Johtaja Maija Kyttä 16.4.2013:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kunnat ovat yhteistyössä laatineet Ter- veydenhuoltolain edellyttämän Varsinais-Suomen terveydenhuollon järjestä- missuunnitelman vuosille 2013- 2016. Se on parhaillaan lausuntokierroksella piirin kunnissa. Se hyväksytään lopullisesti piirin valtuuston kokouksessa to- dennäköisesti kesäkuussa. Suunnitelman kohdassa 3.4 on käsitelty peruster- veydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelujen yhteensovittamista ja toi- menpidelinjauksissa todetaan mm, että alueelle perustetaan pysyvä asiantun- tijaryhmä, jonka tehtävänä on mm. tulevien palvelutarpeiden ennakointi, toi- minnallisten muutostarpeiden löytäminen sekä käytännön toimintatapojen ke- hittäminen vastaamaan palvelutarvetta ja resursseja. Asiantuntijatyöryhmä toimii ns. kuntajohtajakokouksen alaisena ja tekee sille tarvittavat esitykset.

Lisäksi todetaan, että arviointi ja valmistelu tulee tehdä riittävän ajoissa niin, että valmisteltaviin muutoksiin voidaan ottaa kantaa kuntaneuvotteluissa ja et- tä muutokset pystytään huomioimaan talousarviosuunnittelussa.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	194	22.04.2013	4	

Sairaanhoidopiiri onkin lausuntopyyntössään viitannut näiden menettelytapojen käyttöönottoon.

Paras- ohjausryhmä on kokouksessaan 30.10.2012 hyväksynyt piirin ja sen jäsenkuntien välisen toiminta-, talous- sekä päätöksentekoprosessin uudistamista koskevat linjaukset, jotka on lähetetty mm VSSHP:n hallintoon. Turun kaupunki toivoo ed. mainittujen linjausten huomioon ottamista menettelytapaprosesseja uudistettaessa.

Sairaanhoidopiirin vakauttamisohjelmassa ei ole lainkaan käsitelty sote- palvelurakennemuutoksen mahdollisia vaikutuksia sairaanhoidopiirin talouteen ja toimintaan, vaikka valtioneuvoston kehysriihen 21.3.2013 sote- linjauksissa todetaan mm, että ” sote- uudistuksen alkuvaiheessa nykyiset sairaanhoidopiirit voivat jäsenkuntien niin halutessa jatkaa nykyisen kaltaisina kuntayhtyminä, mutta vuoteen 2017 mennessä nykyiset sairaanhoidopiirit hallinnollisina organisaatioina puretaan”. Muutoksen tässä vaiheessa on erityisen tärkeää, että esim. tulevaisuuteen kohdistuvat toimenpiteet esim. investointien osalta tehdään yhteistyössä kuntien ja kunnallisen päätöksenteon kanssa, eikä siten kuin tällä hetkellä.

Liite 1 Lausuntopyyntö Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirin talouden vakauttamisohjelmasta ja alijäämän kattamisesta

Kaupunginjohtaja Aleksis Randell:

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa edellä olevan Turun kaupungin lausuntona Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirin vakauttamisohjelmasta ja alijäämän kattamisesta.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kokouksessa asiaa oli selvittämässä johtaja Maija Kyttä.

Jakelu

laus Varsinais-Suomen sairaanhoidopiiri
tied Sosiaali- ja terveyslautakunta